Kur’ân gençleşiyor

Remzi Bey: “Bediüzzaman’ın ‘Zaman ihtiyarlandıkça Kur’ân gençleşiyor. Rumûzu tavazzuh ediyor’ sözünü açıklar mısınız?”

Kur’ân-ı Kerim her geçen zamanla gençleşiyor. Her şey ise yaşlanıyor. Dünyamız da oldukça yaşlı. Yaratıldığı günden beri fırtına hızıyla geçen milyonlarca yılın tahribâtı, dünyamızın çehresinde, dağında, taşında derin izler bırakmış. Geçen her bir saniye, akan her bir zaman parçası bizi hızla fânîden bâkîye, hızla âhirete, hızla ebedî hayata, sür’atle sonsuz âleme ve gerçek varlığa doğru sürükleyip götürürken; dünyamız mekân itibariyle hep geride kalıyor, hep âhiret için mahsuller yetiştiriyor, hep kıyâmet saati ile üzerindeki fenâ damgasının silineceği, milyonlarca yılın tortusuyla berâber yıkılacağı, yeniden yaratılacağı ve yeniden gençleşeceği o saadet saatlerini bekliyor.

Zaman nehri baş döndürücü bir sür’atle akıyor; dağı, taşı peşinden sürükleyip götürüyor; önüne çıkan her nesneye, eline geçirdiği her zerreye öyle bir “fânîlik” tokadı vuruyor ki, bir daha kendine gelmeyecek ölçüde perîşan ediyor. Öyle mecâlsiz, öyle güçsüz, kuvvetsiz, öyle çâresiz bırakıyor her şeyi.

Zaman mekânı yırtıyor, yıpratıyor, hırpalıyor. Mekân zamanı solduruyor, gücünü kesiyor, ihtiyarlatıyor. Ne zaman mekânı yiyebiliyor büsbütün, ne de mekân zamanı… O emir gelmedikçe! Allah’ın emri geldiğinde her ikisi birden, cümle âlemle birlikte, elleri kelepçeli, emir sahibine dönecekler, teslim olacaklar. Kovalamaca bitecek o gün. Zulüm bitecek, haksızlık bitecek.

Zaman yaşlı. Mekân yorgun ve bitkin. Bununla berâber, umutsuz da değiller. Çünkü her ikisi de ebedî hayata doğru hızla akışın heyecânını yüreklerinde taşıyorlar; zaman ebediyetten bir nesîm olacağı günün, mekân da ebedî âlemlerin taşı ve toprağı olacağı ve bağına bahçesine serpileceği günün mutluluğunu yaşıyor.

İnsanlar yıpranmaz mı sanırsınız, zaman çarkında, mekân yıpranırken, dağ taş hırpalanırken. Bakıyorsunuz; tam medenî bir çağı yakaladık diyorsunuz; insanlık yine o vahşet devrine geri dönüyor, yine o canavar tıynetinin nöbeti tutuyor, yine o hunhar damarları kabarıyor, yine o ilkel zamanlarını bir daha yaşıyor. Vuruyor, kırıyor, öldürüyor, parçalıyor, dağıtıyor. Kuvvet gene bütün kabalığıyla hakkın, adâletin, merhametin, insafın, iyiliğin karşısında. Medeniyet masal gibi, efsâne gibi

kalıyor. İnsanlık yıpranıyor.

İnsana bağlı ne varsa yıpranıyor. Yasalar, kânûnlar, yönetmelikler, emirnâmeler, düşünceler, felsefeler, sistemler, anlayışlar, görgüler, gelenekler, görenekler, örfler, âdetler, davranışlar, yaşayışlar… Hepsi değişiyor, hepsi yıpranıyor, hepsi ihtiyarlıyor, hepsinin zamanı geçiveriyor. Dünkü gelenek bu güne oturmuyor. Dün yapılan kânûn bu güne dar geliyor. Dün ileri sürülen görüş, bu gün geçerliliğini kaybediyor. Dünkü sistemler bu güne cevap veremiyor. Dünkü teknoloji, bu gün hantal kalıyor.

Fakat Kur'ân gençleşiyor. Üstad Bedîüzzaman'ın ifâdesiyle, "Zaman ihtiyarlandıkça Kur'ân gençleşiyor. Rumûzu tavazzuh ediyor." 1 Yani Kur'ân bütün zamanları kucaklıyor, bütün çağların önünden gidiyor. Zamanla Kur'ân ters orantılı bir yol izliyor. Çağlar ihtiyarlanırken, Kur'ân gençleşiyor. Her geçen zaman birimi, Kur'ân'ın bir âyetini tefsir ediyor, bir hükmünü doğruluyor, bir işâretini ortaya çıkarıyor, bir rumûzunu açıklıyor. Zaman en mükemmel müfessirdir; Kur'ân'ı tefsîr ediyor. Kur'ân'ın öyle hükümleri var ki, öyle rumuzları var ki, ancak yeni bir zamanla ve yeni bir çağla anlaşılıyor.

Kur'ân'ın hiçbir çağrısı yoktur ki, evrensel olmasın. Kur'ân'ın hiçbir işâreti yoktur ki, bütün insanları muhatap almasın. Kur'ân'ın hiçbir tavsiyesi yoktur ki, zengin olsun, fakir olsun, hasta olsun, sağlıklı olsun, çocuk olsun, genç olsun, yaşlı olsun, köle olsun, efendi olsun, kadın olsun, erkek olsun, memur olsun, âmir olsun, bütün beşere saadet kaynağı teşkil etmesin, bütün insanlığa huzur vermesin, bütün tâbi olanlarına, bütün gönül verenlerine, bütün inananlarına gerçek medeniyeti göstermiş olmasın.

Çünkü Kur'ân Allah kelâmıdır. Çünkü Kur'ân çağlar üstüdür. Evet, Kur'ân-ı Kerim'e yönelenleri tebrik etmemek mümkün değil. Allah Kur'ân-ı Kerim'i başımıza akıl, kalbimize nur, gönlümüze feyiz kılsın. Âmin.

Dipnot:

1- Mektûbât, s. 460 (Hakikat Çekirdekleri, No: 80); Hutbe-i Şâmiye, s. 113